

Socialdemokratiska vänsterpartiets allmänna grundsatser

Antagna vid Sverges socialdemokratiska vänsterpartis första kongress i maj 1917.

Socialdemokratiska vänsterpartiet vill omdana det borgerliga samhällets organisation och genomföra de undertryckta klassernas frigörelse till betryggande och utveckling av den materiella och andliga kulturen.

En huvudorsak till de lyten, som vidhäfta våra dagars civilisation är det privatkapitalistiska produktionssättet, som upplöst de gamla småborgerliga samhällsförhållandena, samlat förmögenheten i ett mindretals händer och gjort motsättningen mellan arbetare och kapitalister till det nutida samhällets mest utmärkande drag.

Den privata äganderätten till produktionsmedlen var i gångna tider en naturlig betingelse för produktionen, i det den tillförsäkrade producenten hans produkt. Men i samma mån stordriften undantränger hantverket, arbetsmaskinen verktyget, världshandeln och massproduktionen nedbryta alla marknadsgränser, i samma mån bliva de verkliga producenterna förvandlade i en klass av lönearbetare, som i sig upptager talrika elementer från de under kapitalismens utveckling nedtryckta mellanlagren och har sitt sociala kännetecken egendomslöshet och otrygghet mild därav följande beroende och förtryck.

Arbetsprocessens utomordentliga tekniska framsteg, den oerhört stegrade produktiviteten hos det mänskliga arbetet, det ständigt pågående öppnandet av nya produktionsfält och marknader, hela denna genom staternas imperialistiska politik oerhört stegrade kapitalistiska utveckling, varigenom nationalförmögenheten mångdubblats, medför å ena sidan ett onaturligt hopande av rikedomar, å andra sidan en kolossal tillväxt av arbetareklassen.

Kapitalismen hotar dock ej blott lönearbetarna, utan i allt vidare grad även småbönderna, hantverkarna och övriga mellanlager av befolkningen, vilka göras alltmer beroende av kapitalet även där de skenbart äro ekonomiskt självständiga.

Men ej blott i sina skiftande exploateringsformer och i sina politiska konsekvenser framträder denna moderna kapitalism som en fara för mänskligheten. Nedbrytande i sin produktionsplanlöshet framkallar den i kraft av sitt eget väsen de ekonomiska stormar som i form av stockning, kriser och handelskrig gå härjande fram över mångtusendens existens, hårdast drabbande de arbetande klasserna. I sin moderna imperialistiska form innebär dessutom ett ständigt hot för freden, påläggande folken militärbördor, under vilka de ekonomiskt tryckas till jorden, och som samtidigt binda dem allt hårdare i politisk ofrihet.

Samtidigt tvinga emellertid dessa förhållanden och denna ödesdigra tendens i samhällets utveckling de undertryckta klasserna att av självbevarelseinstinkt gå till en motverkande rörelse. De organisera sig på skilda sätt – i fackföreningar, kooperativa organisationer och ideella sammanslutningar – för att tilltvinga sig sin behöriga andel i den materiella och andliga kulturen. Sålunda uppstår nutidens alltjämt fortgående, allt väldigare former antagande klasskamp, vilken aldrig skall upphöra förrän samhället blivit så ordnat att alla bliva ett folk och arbetets frukter tillfalla dem som arbeta.

En annan viktig orsak till den härskande civilisationens lyten ligger i bristen på verklig demokratisk anda i de demokratiska formerna.

Maktfilosofien, som genomtränger de härskande klassernas tänkesätt och institutioner, bemäktigar sig även de demokratiska rörelserna. Starka symptom på envælde, fåvälde och byråkrati framträda jämväl inom dessa rörelser, förstörande och vanryktande demokratiska väsen. Därav följer även att de dagliga politiska omsorgerna undantränga den lika viktiga omtanken om de stora princip- och realfrågorna. De härskande klasserna och deras företrädare ha i sin parlamentariska politik funnit det stridande mot sin intressen eller under sin värdighet att syssla med dylika angelägenheter, och de demokratiska rörelserna besmittas även här av föredömet.

I den tid, som kommer, måste det bliva en ofrånkomlig uppgift att fördjupa demokratien och förverkliga dess uppgifter även inom densamma. Och vidare måste även folkets stora livskrav föras fram och deras frigörelseideal förkunnas icke blott utanför utan även inom parlamenten. Det gäller att upphäva klassväldet och skapa ekonomisk och andlig frihet för alla, att avskaffa fattigdomen och införa ett samhällsskick, som jämnar vägarna för alla till bröd, frihet och självansvar.

Dessa mål för höjande av samhälle och individ förverkligas genom organisation av de undertryckta klassernas kamp för ekonomisk rättvisa och ändamålsenlighet, för upplysning och karaktärsdaning, det vill säga för ett nytt, ett socialismens och humanismens samhälle.

Det socialdemokratiska vänsterpartiet vill i den aktuella politiken gentemot den kapitalistiska samhällsordningen hävda ovannämnda grundsatsen och mål. Genom en propaganda, som förbinder idépolitik med dagspolitik, strävar partiet att genomsyra folket med socialismens idéer, fylla de undertryckta klasserna med medvetandet om sitt läge och sina uppgifter och göra dem skickade att genomföra det nya samhället.

Det socialdemokratiska vänsterpartiet erkänner sanningen i den stora grundsatsen, att de förtryckta klassernas frigörelse blott kan vara deras eget verk. Icke ledarvälde, som urartar till auktoritetstro och minoritetsförtryck, dödande rörelsens livsnerv, den andliga friheten, eller steltnar till ofruktbar byråkrati, utan allenast arbetaremassornas egen växande insikt, kraft och förmåga att taga sina öden i egna händer är vägen till målet. Den utomparlamentariska massaktionen är ett nödvändigt komplement i våra dagars klasskamp till den parlamentariska verksamheten, som icke ensam är tillräcklig att föra arbetareklassen till seger. Massaktionen, som betingas av klasskampens växande omfattning och tillspetsning, är ägnad att utveckla den enskildes självansvar och solidaritetskänsla och medför därigenom ett moraliskt krafttillskott av största betydelse till den socialistiska rörelsen, som för sin framgång måste bygga på en sedligt och andligt stärkt arbetareklass.

I medvetandet om, att arbetareklassen överallt mot det imperialistiska världskapitalets allt fruktansvärdare makt måste sätta världsproletariatets hela gemensamma organisatoriska kraft och vilja till handling, vilande på en obruten sammanhållning utan hänsyn till nation och ras, till krig eller fred, förklarar sig Sveriges socialdemokratiska vänsterparti solidariskt med de undertryckta klasserna och deras organisationer i alla länder, vilka efter samma grundlinjer verka för den stora sociala omdaning, för den befriade och förenade mänskligheten.